

ת"פ 1492/03/14 - מדינת ישראל נגד אמיר כנעאן

בית משפט השלום בעכו

ת"פ 1492-03-14 מדינת ישראל נ' כנעאן
תיק חיצוני: 0-1010-20140-0097

בפני
מאשימה
נגד
נאשם
כבוד השופטת שושנה פיינסוד-כהן
מדינת ישראל ע"י שלוחת התביעות בעכו
אמיר כנעאן ע"י ב"כ עוה"ד שלומי בלומנפלד

החלטה

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירת סחיטה באיומים, עבירה על פי סעיף 428 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.
על פי העובדות המתוארות בכתב האישום, בהן הודה הנאשם, אזי ביום 19.2.14 נעדר חייל והיה חשש גדול לחייו. ביום 22.2.14, התקשר הנאשם מספר שיחות מהטלפון הנייד לשו אל מכשיר הטלפון הנייד של אביו של החייל הנעדר וסחט את האב בכך שאמר לו "אם אתה רוצה את הבן שלך בחזרה, תביא 150,000 ₪ ויש לך יומיים לארגן את הכסף". כאשר ביקש האב לדבר עם בנו נענה על ידי הנאשם כי פיו סגור ולא יכול לדבר או לחילופין כי נורה ברגלו אוינו יכול לדבר. כתב האישום מוסיף ומציין כי ביום 26.2.14 נמצאה גופתו של החייל הנעדר.
2. הנאשם הודה ונשלח לעריכת תסקיר שירות המבחן בעניינו. לענין זה יצוין כי הנאשם ילדי 21.3.1993.
3. תסקיר ראשון התקבל ביום 22.6.16. שם נמנע שירות המבחן מהמלצה טיפולית. בבדין שהתקיים לאחר מכן טען הסנגור כי הייתה אי הבנה אמיתית בין הנאשם לבין שירות המבחן ובניגוד להתרשמות שירות המבחן הנאשם מעוניין לשתף פעולה רוצה בטיפול. הסנגור ביקש עריכת תסקיר משלים וכן כי קצין המבחן יהיה דובר השפה הערבית.
בהחלטה מאותו מועד נרשם על ידי כי התרשמתי שתסקיר שירותה מבחן מקיף. קצינת המבחן הייתה מודעת לקושי השפתי והשיחה נערכה בנוכחות מתורגמן. ציינתי כי ספק בעיני אם הנאשם לא הובן כראוי, אולם, מאחר ומדובר בעבירה חמורה ולאור גילו יערך תסקיר משלים.
4. התסקיר השני התקבל ביום 25.10.16. שירות המבחן ציין כי הוא מתרשם כי המוטיבציה של הנאשם לטיפול הינה חיצונית, יחד עם זאת המליץ על דחיית הדיון בשלושה חודשים על מנת לבחון השתלבותו של הנאשם בהליך טיפולי. וכך אכן נעשה, הדיון נדחה לצורך הגשת תסקיר משלים.
5. התסקיר השלישי הוגש ביום 8.2.17. באותו תסקיר מצוין כי הנאשם עבר לטיפול של קצינת מבחן דוברת ערבית על מנת לבחון התגייסותו לטיפול. שירות המבחן מצוין כי הוא מתרשם כי נכונותו של הנאשם לטיפול הינה מילולית בלבד לאור החשש מתוצאות ההליך המשפטי ולא

מתוך רצון אמיתי בשינוי. שירות המבחן מרחיב באשר לפערים שונים בין אמירותיו המילוליות להתרשמות שירותה מבחן בדבר כנות כוונותיו והבנתו. בסוף התסקיר שירותה המבחן אינו ממליץ על אפיק טיפולי אלא ממליץ על רכיבי ענישה שונים.

6. בישיבת בית המשפט אשר התקיימה ביום 21.3.17 טען הסנגור כי יש להורות לשירות המבחן להעניק לנאשם את הטיפול שהנאשם הביע רצון לקבל ולתת, להורות על הגשת תסקיר משלים. המאשימה התנגדה. ביקשתי לשמוע את דברי הנאשם ולהתרשם ממנו ישירות, שהרי טוען הסנגור כנגד התרשמות שירות המבחן מכנות דבריו של הנאשם. הנאשם טען בפני כי הוא רוצה טיפול וכי טיפול עוזר לו. עוד ציין את נכונותו לשתף פעולה עם שירות המבחן על מנת לבחון מדוע ביצע את העבירה. הנאשם נשאל על ידי בעזרת תרגום לערבית "מה אתה חושב על בן אדם שעושה מה שעשית." לפרוטוקול נרשם על ידי כי הנאשם נראה בלחץ. הנאשם השיב "רק עכשיו הבנתי שזה רע. לא חלילה אני, הוא בן אדם לא טוב." אז ביקש הסנגור להפסיק לשוחח מעם הנאשם ולשים לב לכך כי אלו הן מילותיו של הנאשם והוא אינו ידוע לדבר אחרת. הנאשם שב והסביר לאחר שהוסבר לו כי מדובר בו ולא באדם אחר כדלהלן "הייתה אי הבנה. אחרי שביהמ"ש מסביר לנאשם כי לא מדובר באדם אחר אלא בו ועד של יכיר בחומרת מעשיו ובפגיעה ובחשש כי יעשה שוב, הנאשם ממשיך ואומר, אני רוצה להגיע לנקודה הזאת שיגידו לי מה זה טיפול שזה לא יקרה עוד פעם." לאחר מכן הדיון יוצא להפסקה לע מנת שהנאשם ידבר עם אביו ואז שב ואמר "אני פגעתי באחרים. גרמתי לעוול ואני רוצה שזה לא יקרה עוד פעם."

7. בהחלטה בתום ישיבת בית המשפט מיום 21.3.17, הורתי כי על אף קיומם של שלושה תסקירים יערך תסקיר משלים בעניינו של הנאשם בו מתבקש שירות המבחן לשוב ולבחון את יכולתו של הנאשם להשתלב בהליך טיפולי. ציינתי כי "מסכימה אני עם הסנגור כי יכולתו של הנאשם לבטא את עצמו הן בעברית והן בערבית דלה. יחד עם זאת, אכן התרשמתי כשירות המבחן כי יכולתו של הנאשם לערוך בחינה עם עצמו, גם כן דלה. יחד עם זאת, לאחר שנשאל פה בבית המשפט שאלות רבות בדיון שערך להערכתי למעלה מחצי שעה, בעומד על הדוכן ונשאל מכיוונים שונים אודות מהות הפסול במעשיו, התרשמתי כי יש וולו סדק המאפשר לטעמי, שאינה מקצועית טיפולית, לחדור פנימה ואולי לאפשר טיפול..."

8. ביום 21.6.17 הוגש תסקירו הרביעי של שירות המבחן. שירות המבחן מציין כי נערכה שיחה נוספת עם הנאשם, אולם זו לא שינתה מהתרשמותו של שירות המבחן ומחווה דעתו המקצועית. שירות המבחן שב על המלצותיו כפי שבאו לידי ביטוי בתסקירו הקודם ואלו אינן כוללות כאמור תכנית טיפולית.

9. כעת, כמפורט בפרוטוקול הדיו האחרון מבקש הסנגור, כי בית המשפט יורה לשירות המבחן, להעניק לנאשם טיפול במסגרתו בפיקוח בית המשפט, חרף עמדתו. לטענת הסנגור, שגה שירות המבחן משייח אי כנות לרצון הנאשם להשתלב בהליך טיפולי, על אף שהביע הנאשם, גם אליבא דשירות המבחן, רצון מילולי להשתלב בהליך טיפולי. המדובר בעניינו, בנאשם אשר יכולת הביטוי המילולית שלו מוגבלת ורמת האינטליגנציה הרגשית שלו נמוכה אך זה לא הופך את רצונו ללא כנה ואמיתי. מה גם, כי שירות המבחן אינו אמון על בחינת כנות טענותיו של האדם.

המאשימה שבה על עמדתה למאסר בפועל, תוך שהנה מציינת, כי מלכתחילה שליחת הנאשם לשירות

המבחן הייתה על דעתו של הסנגור בלבד. לעניין זה אציין כי נפלה טעות בטעוניה, שכן לאור גילו של הנאשם קיימת חובת עריכת תסקיר.

10. איני מוצאת כי קמה עילה לשלוח את הנאשם לעריכת תסקיר חמישי והצדדים נדרשים בדיון הבא לטעון לעונש.

11. מעמדו המקצועי של שירות המבחן, כגורם המסייע לבית המשפט במלאכתו, וכמי אשר בידו המידע המתבקש לצורך גיבוש המלצותיו, הוכר לא אחת בפסיקה. פועל יוצא, ניתן משקל ניכר להמלצות שירות המבחן. יחד עם זאת אין מחלוקת כי לבית המשפט מסורה הסמכות להיות הפוסק האחרון אופן הוא חייב לאמץ את המלצות שירות המבחן.

12. בית המשפט אינו יכול "לכפות" על שירות המבחן את תוכן המלצתו. שליחתו של הנאשם לעריכת תסקיר חמישי בעניינו כמוהו כניסיון להורותו לשירותה מבחן מה יהיה תוכן תסקירו. עמדת שירות המבחן מונחת בפני בית המשפט. במצב דברים זה מובן, כי אף לא תהא כל תועלת במשלוח הנאשם פעם נוספת לשירות המבחן והסנגור אינו עותר לכך.

13. היה והנאשם ביקש לקבל טיפול נפשי או אחר בטרם בית המשפט גוזר את דינו, פתוחה הייתה בפניו הדרך לעשות זאת גם שלא באמצעות שירות המבחן. לא והבא בפני כל תיעוד המראה על ניסיון כלשהוא לכך על אף שחלף זמן רב מאז הוכרע דינו של הנאשם.

14. כעת נדרשים הצדדים לטעון לעונש.
ככל שסבור הסנגור מכל מקום, כי בסמכות בית המשפט להורות על צו מבחן או טיפול חרף אי המלצת שירות המבחן, הרי שהנו רשאי לשוב על עמדתו זו במסגרת הטעוניה לעונש, אין להסיק מכך כל הבעת עמדה ביחס לסוגיה ו/או לרף הענישה הנדרש.

15. נקבע לטיעונים לעונש 18.7.17 שעה 08:30.

המזכירות תשלח העתק ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, י"ט תמוז תשע"ז, 13 יולי 2017, בהעדר הצדדים.